

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 15Csp/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122202216
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Johana Bertová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122202216.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2 15Csp/32/2022

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Johanou Bertovou v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/X, XXX XX C., zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, Advokátska kancelária, ul. Sovietskch hrdinov č. 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanému BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussman 1, 75009 Paríž, BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47258713, Karadžičova 2, 81101 Bratislava, zastúpený: SOUKENÍK – ŠTRPKA, s..ro., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, o primerané finančné zadostučinenie 1877,72,- € takto:

rozhodol:

2 15Csp/32/2022

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 500,- € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% počítanej zo sumy priznanej podľa výroku I. tohto rozsudku, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

13 15Csp/32/2022

Žalobca sa žalobou doručenou Okresného súdu Prešov dňa 02.03.2022 domáhal toho, aby súd zaviazal žalovaného na úhradu primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1877,72 € a náhrady trov konania.

Žalobca odôvodnil žalobu tým, že: V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov, pod sp. zn. 10Csp/56/2019 bola žalobkyňa ako žalovaná v postavení spotrebiteľky. Žalobca (terajší žalovaný) si v pôvodnom konaní uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 1 625,75 Eura s príslušenstvom. Okresný súd Prešov žalobu v celom rozsahu zamietol, rozsudkom, sp. zn. 10Csp/56/2019, zo dňa 30.5.2019 ktorý nadobudol právoplatnosť 28.6.2019. Súd rozhodol, že žalobu žalobcu (terajšieho žalovaného) zamietla. Ako spotrebiteľka si uplatňujem primerané finančné zadostučinenie (ďalej len PFZ) za porušenie mojich spotrebiteľských práv, ktoré som bola nútená brániť v Základnom konaní. PFZ má sankčnú a odradzujúcu

funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného PFZ proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Slovo primeraný má viacero synonym a jedným z nich je slovo spravodlivý. Výška PFZ preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko PFZ, len v symbolickej výške, nemôže byť ani primeraným ani spravodlivým. V tejto súvislosti dávam do pozornosti, že na rozdiel od iných inštitútov finančného zadosťučinenia existujúcich v právnom poriadku SR (napr. ochrana osobnosti), v ktorých sa na prvé miesto kladie morálne zadosťučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, tak pri inštitúte PFZ je možné zadosťučinenie len v peňažnej forme ako jediného prostriedku, na jednej strane postihu nečestného dodávateľa a na druhej strane je PFZ odmenou spotrebiteľa za úspech na súde v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním PFZ v takej výške aby mala, nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške splňať nemôže. Aj keď výška PFZ sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka je jediným objektívnym kritériom, ktoré by malo byť rozhodujúcim pre určenie výšky PFZ, suma o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo sa chcel obohatiť. Pri nepeňažných nárokoch, z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by takýmto kritériom mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva, s tendenciou zvyšovania PFZ pri zistení opätovného opakovaného porušenia spotrebiteľského práva. Z kreditnej karty, ktorá jej bola poskytnutá na základe neplatného právneho úkonu - bod C) Žiadosti/Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru vyčerpala sumu 2 747,18 eura a zaplatila sumu 2 999,15 eura. Keďže išlo o plnenie na neplatný právny úkon došlo zo strany žalobcu (terajšieho žalovaného) k bezdôvodnému obohateniu vo výške 251,97 eura. Nedôvodnou žalobou sa chcel žalobca (terajší žalovaný) bezdôvodne obohatiť o ďalších 1 625,75 eur. Žalovaný sa tak na môj úkor bezdôvodne obohatil o sumu 251,97 eura a nedôvodnou žalobou sa chcel obohatiť o sumu 1 625,75 eura, preto požadujem PFZ vo výške 1 877,72 eura, (251,97 eura + 1 625,75 eura = 1 877,72 eur). Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkami v Základnej veci, t. j. rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 10Csp/56/2019, zo dňa 30.5.2019, a jeho odôvodnením, ktoré je hmotnoprávnou podmienkou nároku na PFZ a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v Základnej veci, nie je možné v konaní o PFZ, ani rozširovať, ani zužovať.

Žalovaný sa k žalobe vyjadril vo vyjadrení doručenom Okresnému súdu Prešov 31.03.2022, v ktorom uviedol, že: Dňa 23.12.2006 uzavrel žalobca so žalovaným Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru. V dôsledku neplnenia si zmluvných povinností žalobcu a síce neuhrádzania riadne a včas splátok poskytnutého revolvingového úveru žalovaný listom zo dňa 14.07.2012 odstúpil od Zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, v dôsledku čoho sa stal poskytnutý úver ku dňu 31.08.2012 splatný v celom rozsahu. Následne podal žalovaný dňa 15.10.2012 žalobu, ktorou sa domáhal od žalobcu zaplata sumy vo výške 1 625,75 € s prísl., titulom dlžnej istiny poskytnutého úveru vo výške 1 521,83 € a 103,92 € titulom dlžných úrokov. Okresný súd Prešov vydal dňa 20.11.2012 Platobný rozkaz č. k. 17Ro 371/2012-13, ktorým uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému sumu vo výške 1 625,75 € s prísl. Okresný súd Prešov vydal v nadväznosti na návrh žalobcu na obnovu konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 17Ro 371/2021 rozsudok Okresného súdu Prešov, č. k. 28C 322/2014-119 zo dňa 05.12.2018, ktorým povolil obnovu tohto konania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.01.2019. V nadväznosti na rozhodnutie, ktorým bola povolená obnova konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17Ro 371/2012 Okresný súd Prešov opätovne predmetnú vec prejednal a rozhodol vo veci rozsudkom Okresného súdu Prešov, č. k. 10Csp/56/2019-23 zo dňa 30.05.2019 (ďalej len „Rozsudok“), ktorým žalobu žalovaného zamietol, čím nahradil pôvodný platobný rozkaz č. k. 17Ro/371/2012-13 zo dňa 20.11.2012. Žalobca sa prostredníctvom podanej žaloby v tomto konaní domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1 877,72 € z dôvodov uvedených Rozsudku. Primerané finančné zadosťučinenie a zákonné podmienky jeho uplatnenia Právo spotrebiteľa na zaplata primeraného finančného zadosťučinenia vyplýva z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“). V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia: „Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov

jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“ Pre priznanie nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia musia byť splnené podmienky, ktoré vyplývajú priamo z ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Prvým základným predpokladom pre priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie je spotrebiteľom úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej Zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitných predpisov na súde. V zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi zodpovedá. Druhým predpokladom na priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie je teda preukázanie zodpovednosti toho, od koho si spotrebiteľ právo na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia uplatňuje. Občiansky zákonník inštituuje primeraného finančného zadosťučinenia neupravuje. Najbližšie sa primerané finančné zadosťučinenie svojim charakterom nemajetkovej ujmy podobá právu na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy je upravené v § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý v tomto ustanovení priznáva právo fyzickej osobe na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v prípade, že zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 by sa nezdalo postačujúce z dôvodu, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Z ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa nie je možné jednoznačne odvodiť všetky podmienky, za ktorých právo na primerané finančné zadosťučinenie možno spotrebiteľovi priznať, avšak využitím analógie je možné uvedený problém vyriešiť. Ochranu osobnosti upravujú ustanovenia § 11 až § 16 Občianskeho zákonníka, ktorá je systematicky zaradená v prvej časti s názvom Všeobecné ustanovenia a v prvej hlave s názvom Občianskoprávne vzťahy a ich ochrana. Ustanovenia o Všeobecnej zodpovednosti za škodu sú systematicky zaradené v prvom oddieli druhej hlavy. Ustanovenia § 442 a nasl. Občianskeho zákonníka upravujú spôsob a rozsah náhrady škody. V zmysle ust. § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka: „Uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).“ Z ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa jednoznačne vyplýva, že spotrebiteľ si môže uplatniť právo na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia len od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi zodpovedá. Z dikcie uvedeného zákonného ustanovenia tak jednoznačne vyplýva, že sa musí jednať o osobu, ktorá za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Na základe analógie tak pridáme k záveru, že právo na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia je osobne späté s osobou, ktorá sa dopustila porušenia práv alebo povinností vyplývajúcich z predpisov o ochrane spotrebiteľa. Zodpovednosť dodávateľa za porušenie ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitných predpisov je konštruovaná ako zodpovednosť objektívna. Právo na primerané finančné zadosťučinenie vyplývajúce z ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa je potrebné posudzovať ako právo na náhradu nemajetkovej ujmy. Uplatnením analógie je možné vyvodiť záver, že právo na primerané finančné zadosťučinenie je potrebné posudzovať podľa ustanovení upravujúcich právo na náhradu nemajetkovej ujmy. Na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady. Predpokladmi zodpovednosti sú: a) Existencia zásahu, ktorý vyvolal alebo bol spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnostných práv chránených § 11 OZ, b) Neoprávnený (protiprávny) charakter tohto zásahu a c) Existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmou Práva na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia sa môže spotrebiteľ domáhať v prípade porušenia predpisov o ochrane spotrebiteľa zo strany dodávateľa. Osoba, ktorá je pôvodcom porušenia práv spotrebiteľa vyplývajúcich zo zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitných predpisov, je povinná poskytnúť primerané finančné zadosťučinenie za splnenia predpokladov vyplývajúcich z ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa a z ustanovení Občianskeho zákonníka. Na základe analógie je teda možné určiť všetky predpoklady pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie. Spotrebiteľ má právo na primerané finančné zadosťučinenie za predpokladu, že na strane dodávateľa boli naplnené predpoklady zodpovednosti, ktoré sú nasledujúce: a) Porušenie práv a povinností vyplývajúcich zo zákona o ochrane spotrebiteľa a z osobitných predpisov, b) Vznik ujmy, c) Príčinná súvislosť medzi a) a b) Pod nemajetkovou ujmou sa rozumie taká ujma, ktorá sa premieta do psychickej sféry človeka a do jej postavenia v spoločnosti. Ide teda o ujmu, ktorá sa bezprostredne nepremieta do fyzickej integrity ani do majetkovej sféry postihnutej osoby. Túto nemajetkovú ujmu je potrebné odlišovať od majetkovej ujmy. Na základe analógie môžeme teda vyvodiť záver, že primerané finančné zadosťučinenie má v prvom

rade plniť funkciu satisfakčnú a preventívnu, avšak nie funkciu reparačnú. V prípade, že spotrebiteľovi vznikla majetková ujma, môže tento využiť inštitút zodpovednosti za škodu alebo inštitút zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. V tejto súvislosti si dovoľujeme uviesť, že Okresný súd Prešov v Rozsudku, z ktorého odvodzuje žalobca právo na zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia nekonštatuje žiadne porušenie povinnosti dodávateľa voči spotrebiteľovi. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a to absenciu porušenia konkrétneho práva spotrebiteľa, ktoré by bolo konštatované vo výroku prípadne odôvodnenia Rozsudku, máme za to, že nárok na vydanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je daný a spotrebiteľovi ho nemožno priznať. Vzhľadom na uvedené možno uviesť, že žalobca vyvodzuje právo na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia z Rozsudku, ktorý nemožno považovať za rozhodnutie, ktorým by spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti vyplývajúce zo zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitných predpisov. Z uvedeného dôvodu taktiež nie je ani možné jednoznačne určiť aké konkrétne predpisy o ochrane spotrebiteľa mali byť zo strany žalovaného ako dodávateľa porušené. Máme za to, že vzhľadom na charakter Rozsudku z ktorého žalobca vyvodzuje právo na vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, nie je napltený základný predpoklad definovaný v ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Pokiaľ by konajúci súd mal za to, že právo na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia je v prípade žalobcu dané a to aj napriek vyššie uvedeným skutočnostiam, dovoľujeme si uviesť, že je ho možné žalobcovi ako spotrebiteľovi priznať len v primeranej a riadne odôvodnenej výške. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, avšak je nevyhnutné aby pri jeho uplatnení bola zachovaná podmienka primeranosti. Ako sme totiž uviedli, primerané finančné zadosťučinenie nemá funkciu reparačnú, prípadne uhradovaciu a preto máme za to, že nie je možné jeho výšku automaticky naviazať na výšku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Uvedené je rovnako možné odvodiť aj z povahy tohto nároku, z podstaty ktorého vyplýva jeho imateriálna povaha a preto nemožno pri rozhodovaní o jeho priznaní brať na zreteľ primárne ako jedinú kritérium aspekty majúce pôvod práve v materiálnej povahe, na ktoré v zmysle žaloby odkazuje žalobca. Aj zo samotného ustanovenia zákona totiž vyplýva, že tento nárok musí spĺňať podmienku primeranosti, čo umožňuje súdu práve posúdiť a zohľadniť jednotlivé prípady osobitne s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti prípadu. Žalovaný rovnako poukazuje na to, že žalobca okrem tvrdenia, že sa žalovaný na jeho úkor obohatil, neuviedol žiadne iné dôvody, ktoré by odôvodňovali priznanie práve tej výšky nároku, ktorého sa v tomto konaní domáha. V nami prejednávanom prípade tak odhliadnuc od poukazov na bezdôvodné obohatenie absentuje unesenie povinnosti tvrdenia a preukázania rozhodujúcich skutočností, ktoré opodstatňujú dôvodnosť uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia práve v požadovanej výške. Na tomto mieste poukazujeme aj na relatívne aktuálne rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 8CoCsp/13/2021 zo dňa 31.01.2022, v ktorom odvolací súd vyslovil nasledovný právny názor: „V ďalšom sa súd zaoberal výškou primeraného finančného zadosťučinenia. V tomto smere súd prvej inštancie poukázal, že výška primeraného finančného zadosťučinenia nemusí byť v každom jednom prípade totožná s výškou bezdôvodného obohatenia. Zákon hovorí o primeranom finančnom zadosťučinení, čo umožňuje súdu posúdiť a zohľadniť jednotlivé prípady osobitne s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti prípadu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame finančné vyčíslenie, keďže má vyjadrovať satisfakciu za stav, keď sa spotrebiteľ musel obrátiť na súd a žiadať o ochranu svojich práv. Primerané finančné zadosťučinenie je chápané ako nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálneho charakteru, nie ako náhrada za spôsobenú materiálnu škodu. O to viac nemožno chápať primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu škody, ktorá žalobkyňi hrozila. Práve preto, že v prípade primeraného finančného zadosťučinenia ide o nárok, ktorý podlieha voľnej úvahe súdu, ktorá však musí byť podložená konkrétnymi skutkovými okolnosťami, je potrebné vychádzať z povinnosti žalobkyne tvrdiť a preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré ju viedli k uplatneniu primeraného finančného zadosťučinenia práve v požadovanej výške. V danom prípade žalobkyňa okrem argumentu, že požaduje to, o čo sa chcel žalovaný na jeho úkor obohatiť, iné tvrdenia ohľadom výšky primeraného finančného zadosťučinenia neprodukovala. Súd poukazuje, že náprava vo vzťahu k danému porušeniu práv spotrebiteľa - žalobkyne už bola poskytnutá a to práve v konaní 7Csp/60/2019. Preto za situácie, ak žalobkyňa ani len netvrdila a už vôbec nepreukázala ďalšie okolnosti umožňujúce ovplyvniť rozhodnutie o výške primeraného finančného zadosťučinenia, sa finančné zadosťučinenie vo výške 200,- eur v tomto konkrétnom prípade javí ako primerané. Suma 200,- eur zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyňi satisfakciu a odradzuje dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľa. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. V tejto súvislosti si rovnako dovoľujeme poukázať na to, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemožno v žiadnom prípade vnímať ako odmenu spotrebiteľa za úspech na súde v

spotrebiteľskom právnom vzťahu ako si nesprávne vykladá žalobca. Rovnako sa žalovaný nestotožňuje s tvrdením, že by primerané finančné zadostučinenie malo plniť akúsi sankčnú funkciu. Žalovaný si na tomto mieste dovoľuje akcentovať práve na to, že primerané finančné zadostučinenie nemá v žiadnom ohľade funkciu sankčnú a už vôbec nemá slúžiť na obohatenie žalobcu, ani na obohatenie jeho právneho zástupcu, ale má prioritne slúžiť ako náhrada určitej ujmy, ktorá sa premieta do psychickej sféry človeka a do jej postavenia v spoločnosti a ktorá žalobcovi vznikne v súvislosti s porušením jeho práv. Primerané finančné zadostučinenie má byť zadostučinením za ujmu, ktorá sa premieta do psychickej sféry človeka a do jej postavenia v spoločnosti. Žalovaný v nadväznosti na vyššie uvedené poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 9CoCsp/49/2020 zo dňa 25.03.2021, v ktorom odvolací súd vyslovil nasledujúci právny názor: „Zadostučinenie je slovo prevzaté z latinského výrazu *satisfactio*, v ktorom „*satis*“ znamená „dost“ a „*facere*“ znamená „činiť“ (podľa Stručného etymologického slovníka slovenčiny „činiť“ znamená konať, robiť, urobiť, t.j. urobiť za dost). V právnej teórii základ dania zadosť spočíva vo vyrovnaní pomerov, ktoré boli narušené, a ktoré je nutné opätovne uviesť do rovnováhy, nie len reštitučným, obnovovacím nárokom. Zadostučinenie je tak nárokom, ktorým sa reparujú ujmy nemateriálnej povahy. Tento aspekt vychádza z podstaty tohto nároku, nie je preto možné pri rozhodovaní o ňom brať zreteľ na materiálne prvky. Jeho podstatou nie je sankčná povaha, aj keď zaplatenie, keďže zadostučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má byť finančné a každé zaplatenie predstavuje finančný úbytok v aktívach osoby, voči ktorej nárok smeruje. Na účely sankcionovania je totiž administratívne a trestné právo, civilné právo má za cieľ „len“ kompenzáciu osoby, ktorej sa má zadostučinenie poskytnúť. Ako uviedol Najvyšší súd Českej republiky v rozhodnutí 30Cdo/3936/2010 z 15.12.2011, t.j. v čase zhody medzi českou a slovenskou civilnou úpravou v Občianskom zákonníku, inštitút tzv. *punitive* alebo *exemplary damages* (t.j. náhrady škody plniacej represívnu funkciu - voľný preklad odvolacieho súdu) nekompenzačného odškodnenia exemplárnej alebo represívnej povahy nemá v českom práve oporu. Tento typ náhrady je typický pre angloamerický typ právnej kultúry (*common law*), český aj slovenský právny systém je však iným, je kontinentálnym systémom. Vychádzajúc z predpokladov uvedených v predchádzajúcom bode tohto rozsudku, žalobkyňa sa mylila ak mala za to, že suma zaplatenia, ktorej sa voči žalovanému domáhala, má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy a v tomto zmysle primeranou sumou by mala byť suma 985,50 eura, t.j. suma zodpovedajúca výške, o ktorú sa podľa nej chcel žalovaný na jej úkor obohatiť. Odvolací súd má za to, že nepriaznivý dôsledok v zmysle povinnosti osoby, voči ktorej bol nárok na primerané finančné zadostučinenie uplatnený, musí zodpovedať povahe súkromného práva, pričom v súkromnom práve sankcia nie je trestom ani inštitútom nahrádzajúcim iné právne inštitúty. V konkrétnom súdenom prípade neboli tvrdené a z dôkazov ani nevyplývali žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie zadostučinenia vo výške akú za primeranú mala žalobkyňa a za akú, ako za primeranú, ju mal súd prvej inštancie. „S ohľadom na vyššie uvedené si žalovaný dovoľuje zotrvať na tom ako uviedol v predchádzajúcom článku, že primerané finančné zadostučinenie nemá plniť uhradovaciu či sankčnú funkciu, ani nahrádzať iné zákonné inštitúty. Vyčíslenie primeraného zadostučinenia má byť založené na určitej satisfakcii, pričom však za satisfakciu nemožno rozumne považovať pokiaľ žalobca naviaže uplatňovaný nárok na peňažnú čiastku, ktorá by mala zodpovedať bezdôvodnému obohateniu a plneniu, ktoré si žalovaný voči žalobcovi uplatnil v pôvodnom konaní. Žalovaný si v tomto smere dovoľuje na podporu svojich tvrdení poukázať na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9CoCsp/58/2020 zo dňa 25.03.2021: „Odvolací súd uznesením, ktorým zrušil vo vyhovujúcom výroku a v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania pôvodný rozsudok prvoinštančného súdu, č.k. 16Csp/216/2019-52 z 10.03.2020 upriamil pozornosť prvoinštančného súdu na to, že primerané finančné zadostučinenie je nárokom, z podstaty ktorého vyplýva jeho imateriálna povaha, že pri rozhodovaní o ňom nie je možné brať zreteľ na aspekty materiálnej povahy keďže tieto sú základom pre uplatnenie iných nárokov. V zrušujúcom uznesení zdôraznil, že ide o prostriedok satisfakčný, vykazujúci však aj sankčnú povahu keďže dôsledkom zaplatenia zadostučinenia je úbytok na majetkových aktívach osoby, ktorá právo porušila. Táto sankčná stránka u finančného zadostučinenia má len vedľajší dôsledok nakoľko na účely represie slúžia iné odvetvia práva, správne a trestné právo, civilné právo má za cieľ „len“ kompenzáciu osoby, ktorej sa má zadostučinenie poskytnúť. Poukázal na názor vyplývajúci z rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky 30Cdo/3936/2010 z 15.12.2011, podľa ktorého inštitút tzv. *punitive* alebo *exemplary damages*, t.j. náhrady škody plniace represívnu funkciu, nekompenzačného odškodnenia exemplárnej alebo represívnej povahy nemá v českom práve (a teda ani v slovenskom práve, vychádzajúc v tom čase zo zhody medzi českou a slovenskou úpravou v Občianskom zákonníku - pozn. odvolacieho súdu) oporu. Tento typ náhrady je typický pre angloamerický typ právnej kultúry (*common law*), český a slovenský právny systém je však iný, je kontinentálnym systémom. Odvolací súd upriamil pozornosť súdu prvej inštancie tiež na to, že má pri rozhodovaní vziať

zreteľ na to, že princíp primeranosti patrí medzi všeobecné zásady vlastnej európskej právnej kultúre ako aj na to, že zadosťučinenie má zodpovedať povahe ujmy z objektívneho hľadiska. Vychádzajúc z predpokladov uvedených v predchádzajúcich bodoch tohto rozsudku, žalobca sa mýlil ak mienil, že ním pôvodne žiadaná suma finančného zadosťučinenia 1.000 eur má byť primeraná keďže má plniť sankčnú funkciu a má byť pre žalovaného odradzujúca, aby sa nedopúšťal recidívy. Mýlil sa aj súd prvej inštancie pokiaľ mal za to, že v konkrétnych skutkových okolnostiach, žalobcom tvrdených a preukazovaných, zodpovedala požiadavke primeranosti čiastka 500 eur. V konkrétnom súdenom prípade neboli tvrdené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie zadosťučinenia vo výške 500 eur. „Pokračujúc vo vyššie uvedenom si dovoľujeme poznamenať, že zmyslom právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa nie je vychýliť pomyslenú misku na váhach spravodlivosti v neprospech dodávateľov, ale zmyslom je túto pomyselnú misku váh dostať do rovnováhy tak, aby boli práva a povinnosti dodávateľov a spotrebiteľov v rovnováhe. Zohľadňujúc tak doposiaľ uvedené si žalovaný dovoľuje konštatovať, že požadované primerané finančné zadosťučinenie je podľa názoru žalovaného nedôvodné a zároveň máme za to, že aj v prípade jeho akceptácie je požadovaná výška primeraného finančného zadosťučinenia neprimeraná a neodôvodnená. Vzhľadom na uvedené si preto dovoľujeme konajúci súd požiadať, aby v prípade ak bude mať za to, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie je daný a predmetom konania bude teda aj rozhodovanie o jeho výške, zohľadnil nami uvedené skutočnosti s poukazom na to, či výška požadovaného primeraného zadosťučinenia je skutočne primeraná a či takto uplatnený nárok neodporuje dobrým mravom. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhuje, aby Okresný súd Prešov žalobný návrh zo dňa 15.02.2022 zamietol, a aby žalovanému priznal voči žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného vyjadril podaním doručeným Okresnému súdu Prešov 23.05.2022, v ktorom uviedol, že: Podľa názoru žalovaného je podaná žaloba čo do dôvodu a výšky nedôvodná, pretože žalobkyňa nepreukázala porušenie jej spotrebiteľských práv. V súvislosti s predmetnou argumentáciou žalovaného si dovoľí poukázať výrok a odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Prešov, sp. zn. 10Csp/56/2019, zo dňa 30.05.2019 vydaného v základnom konaní, ktorý je prílohou žaloby, pričom vybrané relevantné odseky odôvodnenia rozsudku citovala v žalobe. Právoplatný rozsudok súdu je prílohou žaloby, pričom jasne deklaruje, že v právnom vzťahu založenom zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 23.12.2006 došlo k viacnásobnému porušeniu noriem spotrebiteľského práva. Tvrdenia žalovaného o neexistencii a nepreukázaní porušenia práv a povinností, len odzrkadľujú jeho prístup k rešpektovaniu príslušných noriem spotrebiteľského práva a princípu ochrany spotrebiteľa. V zmysle vyššie citovaného rozhodnutia je podľa jej názoru evidentné, že na súde úspešne uplatnila porušenie jej práva, ako aj povinnosti žalovaného ustanovenej osobitnými predpismi, čím naplnila hypotézu právnej normy uvedenú v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje, aby rozhodnutie súdu v základnom konaní muselo výslovne obsahovať vo výroku porušenie konkrétneho ustanovenia. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vydaného v základnom konaní je zrejmé, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 23.12.2006, časť C) bola uzatvorená v rozpore so zákonom (§ 53 ods. 1 a ods. 4 a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka), a teda došlo preukázateľne k porušeniu spotrebiteľských práv a povinností dodávateľom. Vo vyjadrení žalovaný uvádza, že na § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je potrebné aplikovať § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podotýka, že uvedené tvrdenie žalovanej postráda akékoľvek výkladové pravidlá. Uplatnenie analógie s poukazom na § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa zvykne zamieňať s extenzívnym výkladom. V zásade je v práve potrebné uplatňovať doslovný gramatický výklad. Pričom pri citovanom ustanovení § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa poukazujem navyše na formálno-systematický výklad (argumentum a rubrica), keďže jeho účelom a zmyslom citovaného zákona je „ochrana spotrebiteľa“ a nadpis § 3 predmetného zákona „Práva spotrebiteľa“. Nadpis a pomenovanie sú bezpochyby integrálnou súčasťou právneho predpisu, ktorým zákonodarca vyjadruje, že sa určité ustanovenia vzťahujú k určitej veci alebo inštitútu a spolu obsahovo súvisia. Zaradenie do rôznych častí alebo zákonov dáva práveže najavo opak. Na základe uvedeného nemožno svojvoľne aplikovať ustanovenia o ochrane osobnosti, a to konkrétne § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka na právny inštitút primeraného finančného zadosťučinenia podľa zákona o ochrane spotrebiteľa. Za rozporné vo vyjadrení žalovaného považuje argumentáciu, podľa ktorej na jednej strane z § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nie je možné vyvodiť všetky podmienky pre priznanie PFZ, avšak na strane druhej vo vyjadrení uvádza predpoklady pre PFZ. Ako som už uviedla, nárok na priznanie PFZ je čo do dôvodu daný, pričom hypotéza vyššie citovanej právnej normy zákona o ochrane spotrebiteľa je preukázateľne naplnená. Žalovaný vo vyjadrení uvádza, že priznaná výška primeraného finančného zadosťučinenia je neprimeraná. Pripustením takejto argumentácie žalovaného by bola popretá samotná

podstata a zmysel inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý má mať sankčný a odradzujúci charakter, keďže zo strany žalovaného dochádza na finančnom trhu k dlhodobému a opakujúcemu sa porušovaniu práv spotrebiteľov. Dáva do pozornosti, že žalovaný v základnom konaní neprejavil žiadnu sebareflexiu, ale súdne konanie sa snažil využiť vo svoj prospech, avšak výsledok základného konania dokazuje, že táto jeho súdichťivosť nemala oporu v hmotnom práve, hoci už má skúsenosti a vedomosti z iných rovnakých súdnych konaní o nesprávnosti svojej argumentácie, v ktorých už bol so svojimi právnymi názormi neúspešný. Ak by analogicky použila terminológiu trestného práva, tak súdy by mali, pri úvahách o výške PFZ, zohľadňovať v neprospech dodávateľov, v ich postupoch voči spotrebiteľom, špeciálnu recidívu dodávateľov a pri opakovaní porušení spotrebiteľského práva PFZ zvyšovať a nie znižovať. V súvislosti s argumentáciou žalovaného o zmysle a účele inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia dáva do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 2Co/137/2016-71 zo dňa 24.05.2017. Výška finančného zadosťučinenia nie je stanovená žiadnym vzorcom a závisí vždy od úvahy súdu. Jediným kritériom pre stanovenie výšky finančného zadosťučinenia je jeho primeranosť. Vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami považujem uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia za adekvátnu. Žalobkyňou uplatnená výška zodpovedá svojmu účelu, pretože je potrebné toto finančné zadosťučinenie nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu. Rovnako je potrebné podotknúť, že prípadné sankcie vyplývajúce z opatrení dohľadných orgánov by boli neporovnateľne prísnejšie. Uvedené finančné zadosťučinenie má tiež odradiť žalovaného, ale aj iných dodávateľov, od porušovania práv spotrebiteľov. Záleží len na žalovanom, aby sa nedopúšťal recidívy v neprípustnom kontrahovaní v rozpore so záujmami spotrebiteľov. Primeranosť sumy 1 877,72 € je vzhľadom najmä na postoj žalovaného a intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem evidentne daná. Poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 a na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/26/2013 zo dňa 23.05.2013. Z dikcie ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a odôvodnenia dovolacieho súdu je zrejmé, že zákonodarca vôbec nestanovil podmienku vzniku, resp. preukázania akejkoľvek ujmy. Jedná sa iba o neprípustný extenzívny výklad contra legem žalovaného. Na základe uvedeného argumentáciu žalovaného o tom, že nepreukázala porušenie jej spotrebiteľských práv a nevznikla jej žiadna ujma považuje za nerelevantnú. K posudzovaniu výšky PFZ poukazuje na zásadné uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3Co/53/2016, zo dňa 04.10.2016, z ktorého poukazuje na odôvodnenie 16. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 23Co/42/2019, zo dňa 29.01.2020, výška PFZ môže dosiahnuť až výšku majetkovej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila (odôvodnenie odsek 8.). Obdobne rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 4Co/72/2019, zo dňa 17.02.2020; sp. zn. 7CoCsp/16/2020, zo dňa 20.08.2020; sp. zn. 11Co/101/2018, zo 14.02.2019; sp. zn. 12Co/49/2018, zo dňa 05.03.2019; sp. zn. 13Co/89/2019, zo dňa 27.10.2019; sp. zn. 18Co/100/2019, zo dňa 20.01.2020; sp. zn. 22Co/100/2019, zo dňa 21.11.2019. Jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je výška škodlivého následku, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobil, alebo mienil spôsobiť, porušením spotrebiteľského práva. Poukazuje pritom na trend v rozhodovacej praxi, keď prevažujú rozhodnutia, v ktorých súdy priznali primerané finančné zadosťučinenie vo výške v akej bola, v súvislosti s obohatením sa dodávateľa, alebo v súvislosti so snahou dodávateľa bezdôvodne sa na úkor spotrebiteľov obohatiť, uplatnená. Osobitne dáva do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 21Co/31/2018, zo dňa 16.10.2018, týkajúci sa obdobnej veci, v ktorej bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie v takej výške, v akej sa mienil žalovaný na úkor spotrebiteľa obohatiť (1 022,52 €). Aj keď výška PFZ je vecou voľnej úvahy súdu, tak táto voľná úvaha by mala zodpovedať individuálnym konkrétnym danostiam tej ktorej veci, s dôrazom na objektívne kritériá, lebo len tieto objektívne kritériá sú pre voľnú úvahu aj objektívne porovnateľné. Čo sa týka výšky PFZ poukazuje aj na rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 14C/295/2014, zo dňa 24.09.2015, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 11Co/471/2015, zo dňa 28.06.2016 a v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/127/2017, zo dňa 30.01.2019, ktorým bolo priznané PFZ vo výške 1 194,98 €, čo predstavuje 25 násobok poplatku, ktorý bol určený za neprijateľný. Na záver uvádza, že porušenie zo strany žalovaného malo bezpochyby majetkový charakter. Zároveň súdnym konaním bol narušený nielen môj bežný život, ale kvôli žalovanému došlo k zníženiu jej rodinného rozpočtu a životnej úrovne. Vzhľadom na permanentný odmietavý postoj žalovaného voči svojim pochybeniam je uplatnená suma nielenže primeraná, ale zjavne aj nízka. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním v takej výške, ktorá má nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške nemôže spĺňať. S poukazom na uvedené považuje argumentáciu

žalovaného za nenáležitú a navrhuje, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalovaného zaviazal k náhrade trov konania v plnom rozsahu.

Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu vyjadril podaním doručeným Okresnému súd Prešov 20.06.2022, v ktorom uviedol, že: Žalobca vo svojom podaní zotrváva na tom, že k porušeniu noriem spotrebiteľského práva zo strany žalovaného preukázateľne došlo. Žalobca rovnako v zmysle svojho vyjadrenia akcentuje na sankčný a odradzujúci charakter, ktorý podľa mienky žalobcu predstavuje podstatu inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobca vo vzťahu k výške uplatneného nároku súčasne uvádza, že v rámci rozhodovania súdu o primeranosti tejto výšky, by mal súd ako prvoradá hľadisko zobrať do úvahy výšku škodlivého následku, ktorý dodávateľ spotrebiteľovi spôsobil alebo mienil spôsobiť porušením spotrebiteľského práva. Úvodom vyjadrenia si dovoľuje uviesť, že sa naďalej pridržiava doposiaľ realizovaného vyjadrenia v tejto veci. Žalobca vo svojom vyjadrení uviedol nasledovné: „Ak by som analogicky použila terminológiu trestného práva, tak súdy by mali, pri úvahách o výške PFZ, zohľadňovať v neprospech dodávateľov, v ich postupoch voči spotrebiteľom, špeciálnu recidívu dodávateľov a pri opakovaní porušení spotrebiteľského práva PFZ zvyšovať a nie znižovať.“ Keďže vyššie prezentovaná argumentácia žalobcu už bola v minulosti niekoľkokrát v rámci rozhodovacej praxe súdov označená za nesprávnu, žalovaný si na tomto mieste dovoľuje len príkladmo poukázať na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9CoCsp/54/2020 zo dňa 25.02.2021, v ktorom vo veci konajúci vo vzťahu argumentácii, ktorú prezentuje žalobcu v nami prejednávanej veci uviedol nasledovné: „Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia, primerané finančné zadosťučinenie je nárokom, z podstaty ktorého vyplýva jeho imateriálna povaha, čo znamená, že pri rozhodovaní o ňom nie je možné brať zreteľ na aspekty materiálnej povahy, keďže tieto sú základom pre uplatnenie iných nárokov, napríklad náhrady škody. Ide o prostriedok satisfakčný, vykazujúci však aj sankčnú povahu, keďže dôsledkom zaplatenia zadosťučinenia je úbytok v majetkových aktívach osoby, ktorá právo porušila. Táto sankčná stránka u finančného zadosťučinenia má len vedľajší dôsledok, nakoľko na účely represie slúžia iné odvetvia práva, administratívne a trestné právo, civilné právo má za cieľ „len“ kompenzáciu osoby, ktorej sa má zadosťučinenie poskytnúť.“ Na tomto mieste si dovoľuje akcentovať aj na ďalšie rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 8CoCsp/37/2021 zo dňa 28.02.2022, v ktorom odvolací súd zaujal právny názor, ktorý sa v žiadnom ohľade nestotožňuje s argumentáciou prezentovanou žalobcom: „Odvolací súd, v súvislosti s výškou priznaného primeraného finančného zadosťučinenia, sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie v bode 27 napadnutého rozsudku cit.: „primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobkyne je suma 100 eur, ktorá zodpovedá svojmu účelu a poskytuje žalobkyňu ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľa. Na záver súd pripomína, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia je nárokom, ktorým sa reparuje ujma nemateriálnej povahy a nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.“ Podporne poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 17CoCsp/24/2020 zo dňa 18.08.2020. Žalovaný si aj s ohľadom na vyššie citované rozhodnutia naďalej dovoľuje zotrvávať na tom, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemá v žiadnom ohľade plniť akúsi sankčnú funkciu a už vôbec nemá slúžiť ako odmena za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom. Primerané finančné zadosťučinenie má v prvom rade plniť funkciu satisfakčnú a preventívnu, avšak nie funkciu reparačnú a sankčnú. Pokiaľ ide o prostriedok satisfakčný, z podstaty ktorého vyplýva jeho imateriálna povaha, nie je možné pri rozhodovaní o tomto nároku brať na zreteľ aspekty materiálnej povahy, keďže tieto sú základom pre uplatnenie iných nárokov ako napr. náhrady škody. Žalovaný si v tomto smere súčasne dovoľuje poukázať aj na samotnú zákonnú úpravu primeraného finančného zadosťučinenia, ktorá pojednáva o „primeranom“ finančnom zadosťučinení, čo podľa mienky žalovaného umožňuje súdu, aby posúdil a zohľadnil jednotlivé prípady individuálne s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každej konkrétnej právnej veci. Má za to, že uplatňovanie primeraného finančného zadosťučinenia má byť založené na určitej satisfakcii, pričom však za satisfakciu nemožno rozumne považovať uplatňovanie takej peňažnej čiastky, ktorú žalobca odvodzuje od nároku majetkovej povahy. V tejto súvislosti dáva do pozornosti, že žalobca na jednej strane odvodzuje výšku nároku od výšky bezdôvodného obohatenia, ktoré má predstavovať sumu vo výške 251,97 €, no na strane druhej si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 877,72 €. Už len s poukazom na postup žalobcu, ktorý v snahe čo najviac maximalizovať výšku primeraného zadosťučinenia a to uplatňujúc si výšku tohto nároku ako súčet všetkých nárokov majetkovej povahy svedčí podľa mienky žalovaného o tom, že žalobca opomína podstatu tohto inštitútu, ktorá bezpochyby netkvie v obohatení spotrebiteľa, ale práve má poskytovať žalobcovi ako spotrebiteľovi satisfakciu za ujmu nemateriálnej povahy. S ohľadom na vyššie uvedené preto žalovaný akcentuje na to, že pokiaľ žalobca automaticky bez ďalšieho naviaže výšku primeraného

finančného zadosťučinenia na výšku hodnoty sporu v predchádzajúcom prípade resp. na peňažný nárok v tomto konaní, pritom opomenie zohľadniť imanentnú črtu tohto nároku, ktorou je imateriálnu povaha, ktorá má primárne vyjadrovať určitú satisfakciu, v zmysle odškodnenia, tak takýto postup a vyčíslenie žalobcu nemožno považovať za správne a zákonné. Pokračujúc v uvedenom poznamenávaní, že pokiaľ spotrebiteľovi vznikla majetková ujma, môže tento využiť inštitút zodpovednosti za škodu alebo inštitút zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Žalovaný zastáva názor, že žalobcovi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla, a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Vzhľadom na uvedené si žalovaný dovoľuje zotrvať na tom ako uviedol v predchádzajúcom vyjadrení, že primerané finančné zadosťučinenie nemá plniť uhradzovaciu či sankčnú funkciu, ani nahrádzať iné zákonné inštitúty. Primerané finančné zadosťučinenie má byť zadosťučinením za ujmu, ktorá sa premieťa do psychickej sféry človeka a do jej postavenia v spoločnosti. Ide teda o ujmu, ktorá sa nepremieťa do majetkovej sféry postihnutej osoby. Keďže výška primeraného finančného zadosťučinenia, ktorú si žalobca uplatňuje v tomto konaní je zreteľne neprimeraná, a hľadisko primeranosti je jednou z podmienok, ktorý je súd povinný v konaní skúmať, žalovaný sponchybňuje dôvodnosť, zákonnosť a primeranosť uplatneného nároku. Požadované primerané finančné zadosťučinenie je podľa názoru žalovaného nedôvodné a zároveň máme za to, že aj v prípade jeho akceptácie je požadovaná výška primeraného finančného zadosťučinenia neprimeraná a neodôvodnená. Žalovaný preto zastáva názor, že bez relevantného preukázania vzniku ujmy a ďalších s tým súvisiacich skutočností, nemožno vnímať nárok žalobcu ako dôvodný, práve naopak je potrebné tento krok vnímať ako účelovú a špekulatívnu snahu o finančné prílepenie si v kontexte aktuálneho trendu spotrebiteľských žalôb voči dodávateľským subjektom, avšak bez zreteľu na konkrétne okolnosti prípadu. Vzhľadom na uvedené si preto dovoľujeme konajúci súd požiadať, aby v prípade ak bude mať za to, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie je daný a predmetom konania bude teda aj rozhodovanie o jeho výške, zohľadnil nami uvedené skutočnosti s poukazom na to, či výška požadovaného primeraného zadosťučinenia je skutočne primeraná a či takto uplatnený nárok neodporuje dobrým mravom. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhuje, aby Okresný súd Prešov žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu, a aby žalovanému priznal voči žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Na pojednávaní dňa 27.9.2022 žalobca uviedol: Žalobkyňa na žalobe trvá čo do dôvodov aj výšky. Žaloba bola podaná dôvodne. Žalobkyňa bola úspešná v základnom konaní, preto navrhuje, aby jej bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie 52,- Eur. Trvá aj na jej vyjadrení z 23.5.2022. Navrhuje preto, aby súd žalobe vyhovel a priznal náhradu trov konania žalobkyne.

Na pojednávaní dňa 27.9.2022 žalovaný uviedol: Žalovaný sa pridriava svojho vyjadrenia z 20.06.2022. Žalovaný má za to, že žalobkyňa neuviedla dôvody pre priznanie požadovaného nároku. Neboli preukázané rozhodné skutočnosti priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Preto má za to, že primerané finančné zadosťučinenie je nedôvodné. Ak však súd bude mať za to, že je nárok dôvodný navrhuje, aby súd posúdil či výška požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia je naozaj primeraná a to s poukazom aj na rozhodovaciu prax Krajského súdu a naše vyjadrenia z 31.03. a 20.06. Má za to, že výšku primeraného finančného zadosťučinenia nie je možné naviazať priamo na výšku vzniknutého bezdôvodného obohatenia. Navrhuje žalobu zamietnuť a priznať žalovanému právo na náhradu trov konania.

Súd vo veci vykonal dokazovanie všetkými dôkaznými prostriedkami, ktoré súdu predložili alebo označili strany konania: Žaloba na č.l. 1-3, rozsudok Okresného súdu Prešov 10Csp/56/2019 na č.l. 5-8, vyjadrenie zástupcu žalovaného doručené súdu 31.03.2022 na č.l. 21-30, replika žalobkyne k vyjadreniu žalovaného doručená súdu 23.05.2022 na č.l. 48-50, uznesenie Krajského súdu v Prešove 4C/341/2015 zo dňa 04.10.2016 na č.l. 51-53, rozsudok Krajského súdu v Prešove 23Co/42/2019 zo dňa 29.01.2020 na č.l. 54-56, rozsudok Krajského súdu v Prešove 21Co/31/2019 zo dňa 16.10.2018 na č.l. 57-59, rozsudok Krajského súdu v Prešove 6Co/104/2017 zo dňa 29.05.2018 na č.l. 60-61, rozsudok Krajského súdu v Prešove 7Co/23/2017 zo dňa 24.08.2017 na č.l. 62-63, rozsudok Krajského súdu v Prešove 19Co/30/2018 zo dňa 28.06.2018 na č.l. 64-78, rozsudok Okresného súdu Žilina 4C/295/2014 zo dňa 24.09.2015 na č.l. 69-78, rozsudok Krajského súdu Žilina 11Co/471/2015 zo dňa 28.06.2016 na č.l. 79-82, rozsudok Najvyššieho súdu SR 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 na č.l. 83-86, vyjadrenie právneho zástupcu žalovaného doručené súdu 20.06.2022 na č.l. 93-98.

Na základe uvedeného súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Okresný súd Prešov v konaní 10Csp / 56/2019 rozsudkom zo dňa 30. mája 2019 ktorý nadobudol právoplatnosť 28.06.2019 vo veci žalobcu BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA proti žalovanému A. B. rozhodol tak, že žalobu zamietol. Čo sa týka trov konania rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi

nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu 15.10.2012 domáhal, aby súd uložil žalovanému zaplatiť sumu 1625,75 EURO, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z jednotlivých súm uvedených v žalobe. Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca CETELEM Slovensko a s. uzatvoril s tamojšou žalovanou, teraz žalobkyňou zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe, ktorej jej bol poskytnutý úverový rámec vo výške 20.000 Sk / 663,88 EURO. Došlo k vyčerpaniu peňažných prostriedkov vo výške 2747,18 EURO a však žalovaná, tú žalobkyňa, si riadne neplnila záväzok splácať úver. Uhradila sumu 2979,15 EURO do odstúpenia od úverovej zmluvy a sumu 20 EUR po odstúpení od úverovej zmluvy. Súd konštatoval, že medzi stranami sporu bola uzavretá predmetná zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Súd z predložených dôkazov mal za to, že došlo k nedostatku vôle konajúcej osoby – spotrebiteľa vstúpi do iného zmluvného vzťahu s dodávateľom ako bol primárne vo sfére jeho záujmov. S poukazom na uvedené preto súd hodnotil takýto právny úkon spotrebiteľa – tamojšej žalovanej (časť C/ zmluvy / žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru) ako neplatný s poukazom na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd mal za to, že nedošlo k dodržaniu písomnej formy zmluvy. Preto čerpanie peňažných prostriedkov od právneho predchodcu tamojšieho žalobcu kvalifikoval ako bezdôvodné obohatenie. Tamojšia žalovaná zaplatila právneho predchodcovi tamojšieho žalobcu viac ako bola povinná, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

Súd zistil nasledujúci právny stav:

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Súd teda právne uzatvára:

Vo veci 15Csp/56/2016 Okresného súdu Prešov sa žalobca bránil žalobe o zaplatenie sumy 1625,75 EURO spolu s úrokom z omeškania. Žalovaný si nárok uplatňoval ako právny nástupca pôvodného veriteľa zo spotrebiteľskej zmluvy o úvere, ktorá nespĺňala podstatné náležitosti vyžadované zákonom číslo 129/2010 Z.z. V dôsledku týchto skutočností bola žaloba zamietnutá, žalobca bol teda úspešný.

Žalobca si teda bez akýchkoľvek pochybností v inom súdnom konaní úspešne uplatnil právo proti tomu, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

Žalovaný ako právny nástupca pôvodného veriteľa CETELEM SLOVENSKO, a.s. je pasívne vecne legitimovaný subjektom v tomto konaní s poukazom na to, že bol žalobcom v konaní Okresného súdu Prešov 15Csp/56/2016 a teda ako osoba podnikajúca v oblasti vymáhania pohľadávok a znalá rozhodovacej praxe súdu, ako aj pochybenia na strane pôvodného veriteľa v predmetných zmluvách o úvere, ktoré boli už opakovane judikované, musela mať vedomosť o tom že podáva nedôvodnú žalobu. Je bez právneho významu, že žalobca v uvedenom súdnom konaní bol právnym nástupcom pôvodného veriteľa – dodávateľa. Bol to práve žalovaný, a nie jeho právny predchodca, proti ktorému si v súdnom konaní žalobca musel uplatniť svoje práva.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradila dodávateľa od získavania plnení vyplývajúcich z neprijateľných zmluvných podmienok a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma, v prejednávanej veci k vzniku ujmy na

strane žalobcu bez akýchkoľvek pochybností došlo. (obdobne Rozsudok Krajského súdu v Prešove 7Co/125/2019.)

Žalobca aj s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 15Csp/ 56/20 16, v ktorom trval na žalobe aj po povolení obnovy konania, bol nedôvodne vystavený psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty, a to až do doby právoplatného skončenia konania. Ako to žalobca v replike sám uvádza, porušenie zo strany žalovaného malo bezpochyby majetkový charakter. Zároveň súdnym konaním bol narušený nielen bežný život žalobcu, ale kvôli, že žalovanému došlo k zníženiu jeho rodinného rozpočtu a životnej úrovne.

Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur. Táto čiastka zodpovedá menej ako jednej v tretine sumy 1877,72 eur, ktorú si úspešne žalobca uplatnil voči žalovanému v základnom konaní súdnou cestou. Žalobca ako dlžník bol pritom vystavený nutnosti brániť sa v súdnom konaní a ďalej v ňom pokračovať až do jeho záveru a to za situácie kedy bol vystavený právnej neistote vo vzťahu k svojej majetkovej sfére. Priznané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 500 eur je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného a je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverových zmlúv, respektíve pri prijímaní postúpení pohľadávok od pôvodného veriteľa závadne konal. Súd nepriznal žalobcovi právo na primerané finančné zadosťučinenie v pôvodnej výške, ktorú si v konaní uplatňoval a to 1877,72 EURO aj s poukazom na (síce oneskorenú, ale) sebareflexiu žalovaného, ktorý v pôvodnom súdnom konaní nepodal odvolanie voči pôvodnému rozsudku, čím skrátil dobu, počas ktorej bol žalobca vystavený súdnemu konaniu. Preto súd priznal žalobcovi právo na primerané finančné zadosťučinenie v rozsahu 500 €.

Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Pre výpočet trov právneho zastúpenia sa bude vychádzať z výšky priznanej sumy, pretože žalobca bol úspešný v základe nároku, ktorého výška záležala na posúdení súdu. Vzhľadom na vyššie uvedené bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

2 15Csp/32/2022

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky,

súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.